

JÄÄKIEKKOTOIMITSIJAN
KÄSIKIRJA

Sisällysluettelo

ALKUSANAT	3
JÄÄKIEKKOTOIMITSIJAN ROOLI OTTELUTAPAHTUMASSA	4
KOMMUNIKOINTI OTTELUTAPAHTUMAN AIKANA	6
TOIMITSIJANA OTTELUTAPAHTUMASSA	7
Pelikellon käyttäjä	7
Peliajan muuttaminen ottelun aikana	8
Rangaistusten syöttäminen pelikelloon	8
Vara-ajanottaja (pikkukello)	9
Kirjuri	9
Ohjeita ja materiaaleja toimitsijoille	9
Reaaliaikaisen tulospalvelun (TiTu) ohjeet	10
Rangaistusten lyhenteet ja syykoodit pöytäkirjassa ja TiTussa	10
Manuaalisen pöytäkirjan täyttömalli ja pöytäkirjapohjat	10
Kuuluttaja	10
Huomioitavaa otteluaikaisissa kuulutuksissa	11
SJL:n kuulutusohjeet	11
Rangaistusaition valvoja	11
Maalivahtien torjuntojen laskeminen	12
Muut tehtävät ylemmillä sarjatasoilla	12
Peliaikatilastointi	12
Sähköinen laukaisukartta ja aloitukset	13
Toimitsijamäärät eri sarjoissa	14
Linkkejä	14

ALKUSANAT

Sinulla on nyt käsissäsi Jääkiekkotoimitsijan käsikirja, jonka on laatinut SJTL:n Toimitsijajaos 2017 yhteistyössä SJL:n kanssa SJL Kilpailusääntöjä noudattaen. Käsikirjan tarkoituksena on ohjata jääkiekkotoimitsijoiden työskentelyä sääntöjen mukaisen ja onnistuneen jääkiekkotapahtuman toteuttamiseen SJL:n ja Liigan alaisissa sarjoissa.

Tämän käsikirjan tarkoitus on kuvata jääkiekkotoimitsijan velvollisuudet ja tehtävät, jotta em. tasoilla toimivat toimitsijat pystyvät valmistautumaan ja hoitamaan heille osoitetut ottelutapahtumat laadukkaasti hallikohtaiset olosuhteet huomioiden.

Jääkiekko-otteluissa toimitsijat ovat iso osa onnistunutta ottelutapahtumaa. Kaikissa jääkiekko-otteluissa on joukkueiden ja tuomareiden lisäksi sarjatasosta riippuen sääntöjen mukainen määrä toimitsijoita. Toimitsijoiden määrä, tehtävät ja osaamisvaatimukset vaihtelevat sarjatasosta riippuen. Ylempien sarjatasojen osalta ottelukohtaiset toimitsijamäärät ja osaamisvaatimukset, kuten tuomarikortillisten toimitsijoiden tarve ([Toimitsijamäärät](#)) ovat kirjattuina SJL:n Kilpailusäännöissä ([Kilpailusäännöt](#)). Jokaisessa ottelussa tulee kuitenkin aina olla paikalla vähintäänkin kirjuri (tulospalvelun hoitaja), pelikellon käyttäjä, kuuluttaja ja kaksi rangaistusaition valvojaa.

Valtaosassa etenkin juniori- ja harrastussarjojen otteluista toimitsijoina toimivat pelaajien perheenjäsenet ja muut vapaaehtoiset, mutta SJTL:n alaiset paikalliset erotuomarikerhot tarjoavat tuomarikortillisten toimitsijoiden palveluita myös näihin otteluihin, mikäli seurat tai joukkueet näin haluavat.

Mukavia jääkiekkohetkiä ja nauti roolistasi jääkiekkotoimitsijana!

Turussa 5.8.2017

Tämän käsikirjan sisältö on tarkistettu ja muokattu kauden 2022-2023 sääntöjen ja päätösten mukaisesti.

Päivitetty 4.10.2022

SJTL Toimitsijajaos

JÄÄKIEKKOTOIMITSIJAN ROOLI OTTELUTAPAHTUMASSA

Jääkiekko-ottelutapahtuma vaatii lukuisten ihmisten osallistumista. Pelaajat, valmentajat ja tuomarit ovat isossa roolissa ottelutapahtumissa. Hieman vähemmän näkyvissä, mutta yhtä tärkeitä onnistuneen ottelutapahtuman osalta, ovat jääkiekkotoimitsijat. Ilman heitä ei ottelutapahtumaa voida viedä läpi – he mm. kirjaavat ottelutapahtumat, käyttävät pelikelloa, kuuluttavat ottelutapahtumat ja hoitavat rangaistusaitioita. Lisäksi ylemmillä sarjatasoilla toimitsijat hoitavat sarjakohtaisesti määriteltyjä lisä- ja tilastointitehtäviä.

Suurimmassa osassa otteluita jääkiekkotoimitsijan tehtävät hoidetaan seuratoimitsijoiden voimin – äidit, isät ja muut vapaaehtoiset huolehtivat tehtävistä, jotta ottelutapahtuma saadaan vietyä onnistuneesti läpi ja pelaajat saavat keskittyä pelaamiseen. Ylemmän sarjatason otteluissa toimitsijatehtävät hoidetaan erotuomarikerhoihin kuuluvien toimitsijoiden toimesta.

Jokainen toimitsija toimii puolueettomasti ottelutapahtumassa – kenelläkään ei ole omaa suosikkiaan, jota ottelun aikana kannustetaan. Toimitsija-aitioon ei voi tulla kannustamaan omaa suosikkiaan. Puolueettomuus voi joskus tuntua vaikealta, varsinkin jos perheenjäsen tai läheinen ystävä on pelaamassa. Puolueettomuus on kuitenkin vaatimuksena, jotta vältytään suosimisesta ja luodaan positiivinen ilmapiiri ottelutapahtuman ajaksi. Jos sinulla on vaikeuksia toimia puolueettomasti ottelutapahtumissa, tulee tällöin miettiä, oletko oikea henkilö hoitamaan tätä tehtävää.

Toimitsijoiden osalta on määriteltynä, että ottelutapahtumissa tulee pukeutua siististi, oman erotuomarikerhon varusteisiin, mikäli sellaiset on käytettävissä. Liigaotteluiden osalta on annettu erilliset pukeutumisohteet, kuitenkin huomioiden hallikohtaiset olosuhteet (esim. U20 SM-sarjojen harjoitushallien lämpötilat).

Toimitsija-aitiossa keskitytään hoitamaan oman roolin mukainen tehtävä myöhemmin tässä dokumentissa kuvattujen tehtävänkuvausten mukaisesti. Jääkiekko on nopea peli, joten pelitapahtumien seuraamiseen ja etenkin tuomarilta tulevaan viestintään tulee keskittyä sataprosenttisesti. Pelin aikainen sosiaalisen median käyttö ja muu viestintä vie huomion pelistä, joten puhelimen käyttöä pelin aikana on syytä välttää kokonaan.

Jääkiekkotoimitsijat vastaavat omalta osaltaan, että ottelutapahtuma saadaan vietyä onnistuneesti läpi. He auttavat tarvittaessa ottelun tuomareita ja huolehtivat, että esim. jäähytilanteissa pelikellossa on oikea määrä jäähyjä, oikeat pelaajat ovat kärsimässä rangaistuksia ja että pelaajat pääsevät oikeassa järjestyksessä ja oikea-aikaisesti pois rangaistusaitiosta. Toimitsijat huolehtivat, että heillä on käytössään tarvittavat tiedot (mm. pelaajaluettelot) ennen ottelun alkua. Heillä tulee olla sarjakohtaisesti tarvittava tietous jääkiekon säännöistä ja sarjakohtaisista määräyksistä, kuten erien ja erätaukojen pituudesta sekä mahdollisesta jatkoajasta ja voittomaalikilpailusta, mikäli tilanne on tasan ottelun kolmannen erän jälkeen.

Pelin aikana toimitsijat seuraavat ottelun kulkua, tuomarien viestintää toimitsija-aitioon sekä rangaistusaitiossa olevia pelaajia. Mikäli rangaistusaitiossa oleva pelaaja käyttäytyy huomattavan epäasiallisesti eikä ottelun tuomaristo tätä huomaa, voi toimitsija mainita asiasta tuomareille seuraavalla pelikatolla. Toimitsijat eivät jaa jäähyjä, mutta pelaajien on kunnioitettava käytöksellään myös toimitsijoita, tuomareita ja muita kanssapelaajia sekä katsojia.

Pelikellon käyttäjän tehtävänä on huolehtia, että pelikello käynnistyy ja pysähtyy oikeina aikoina – ennen ottelutapahtuman alkua hän varmistaa, että pelikello toimii oikein. Rangaistukset ja maalit tulee lisätä pelikelloon ilman viiveitä tuomareiden ilmoituksen jälkeen, joten pelikellon käyttäjän tulee tuntee hyvin käytettävän pelikellon toiminta; myös mahdollisten virheiden korjaaminen. Ottelutapahtuman kuuluttajan tehtävänä on saattaa kaikki ottelutapahtumat tuomareiden, joukkueiden ja yleisön tietoon. Kuuluttaja kuuluttaa kaikki ottelupöytäkirjaan kirjattavat tapahtumat sekä niiden mahdolliset muutokset – se on ainoa tapa, jolla tieto muutoksista saadaan kaikkien tietoisuuteen. Kuuluttajan tulee olla myös tietoinen hallin turvallisuusohjeista ja -kuulutuksista.

Tällä hetkellä liki kaikkien sarjatasojen ottelut tilastoidaan sähköisesti reaaliaikaiseen tulospalveluun, mikä toimii sekä arkistona että ottelun seuraamisen lähes reaaliajassa myös niille, jotka eivät ole hallissa ottelua katsomassa. Tämän vuoksi on tärkeää, että tulospalvelun tekijä (Kirjuri) tallentaa ottelutapahtumat oikein ja mahdollisimman nopeasti järjestelmään – muutoin ottelutapahtuman tilastot eivät ole oikeellisia, eikä ole enää kyse reaaliaikaisesta otteluseurannasta.

Yhteenvetona:

Toimitsija

- on AINA puolueeton
- osaa säännöt
- tulee ajoissa otteluun ja tarkistaa, että toimintaympäristö ja laitteet ovat kunnossa
- toimii ottelussa puolueettomasti ja sääntöjen mukaisesti
- käyttää ottelutapahtumissa oman erotuomarikerhon asua, mikäli sellainen on tarjolla
- pukeutuu siististi huomioiden Liigan osalta annetut pukeutumissuositukset
- on aktiivinen ja oma-aloitteinen, ei oletta kaiken olevan valmista
- avustaa muita tarvittaessa, jos on itse jo valmis

KOMMUNIKOINTI OTTELUTAPAHTUMAN AIKANA

Ottelun tuomariston ja toimitsijoiden keskinäinen kommunikointi ja yhteistoiminta niin ottelun aikana, kuin myös sekä sitä ennen ja sen päätyttyä, on ensiarvoisen tärkeää onnistuneen tapahtuman toteuttamisessa.

Tuomaristo ilmoittaa maalien tekijät ja syöttäjät kirjurille, minkä jälkeen kirjuri selkeästi ilmaisee tuomarille, että on vastaanottanut tiedon esim. nyökkäämällä tai näyttämällä peukaloa. Maalien yhteydessä kirjurin tulee tarkastaa välittömästi tuomariston ilmoituksen jälkeen, löytyykö maalintekijä kokoonpanosta. Jos ei löydy, hänen tulee ilmoittaa siitä välittömästi tuomaristolle ennen kiekon jäähän tippumista. Nopein tapa tähän on, että rangaistusaition valvoja avaa jäähyaition oven ja ilmoittaa tuomaristolle puuttuvasta pelaajasta. Sarjatasokohtaisesti on määrätty, voidaanko puuttunut pelaaja lisätä pöytäkirjaan vai hylätäänkö maali. Mikäli ottelua ehditään jatkaa (jäähyaition ovea ei saa aukaista, jos ottelu jo käynnistyi), niin maali on tällöin hyväksytty, eikä sitä voida enää hylätä. Rangaistusten osalta tuomaristo ilmoittaa rangaistuksen syyn kirjurille. Myös tässä tapauksessa kirjuri ”kuittaa” tuomaristolle, että tieto on tullut perille.

Vinkkejä peliä palvelemaan kommunikointiin:

- Varmista tuomaristolta, mikäli jäähytilanne herättää kysymyksiä – esim. mikä jäähy pitää laittaa pelikelloon, miten jäähy päättyy tai milloin pelaaja pääsee pois aitiosta.
- Vältä turhaa asiointia erotuomarikopissa ennen ottelun alkua – annetaan tuomaristolle keskittymisrauha ja mahdollisuus valmistautua otteluun. Kirjurin on hyvä käydä varmistamassa ennen ottelun alkua, että tuomaristo ei ole muuttunut.
- Keskity peliin ottelun aikana, muut asiat ehdit keskustella toimitsijakollegojen kanssa erätauoilla ja ottelun päätyttyä. Anna muille toimitsijoille työrauha.
- Auta tuomaristoa, mikäli heillä on kysyttävää pelitilanteesta. Toimitsijat eivät kyseenalaista tuomariston päätöksiä ottelun aikana eikä sen päätyttyä. He eivät itse muuta esim. maalintekijöitä ja syöttäjiä, vaan kirjaavat vain tuomarien vahvistamat ottelutapahtumat ja muutokset.
- Ole ystävällinen ja osoita ammattitaitosi ottelutapahtumassa. Kunnioita tuomariston päätöksiä.

TOIMITSIJANA OTTELUTAPAHTUMASSA

Jokaisessa ottelutapahtumassa tulee olla paikalla

- kirjuri (täyttää ottelupöytäkirjan joko sähköisesti (Titu) tai manuaalisesti)
- pelikellon käyttäjä
- kuuluttaja
- kaksi (2) rangaistusaition valvojaa

Ottelutapahtumassa tulee huolehtia myös, että peliaikaa seurataan virallisen pelikellon lisäksi myös ns. varakellon avulla. Tämä tehtävä voidaan hoitaa esim. toisen rangaistusaition valvojan toimesta. Ei ole suositeltavaa, että pelikellon käyttäjä toimisi myös varakellona.

Seuraavissa kohdissa on pyritty kertomaan pääkohdittain, mitä eri toimitsijatehtävissä tulee osata ja tehdä ottelutapahtuman yhteydessä.

Pelikellon käyttäjä

- On paikalla hyvissä ajoin ennen ottelun alkua sarjakohtaiset lämmittelyajat huomioiden (normaalisti 30-40 min ennen ottelun alkua, mutta Liiga-, Mestis ja U20 SM-sarjan otteluissa viimeistään 75 min ennen ottelun alkua)
- Varmistaa ennen ottelun alkamista, että
  - pelikellon asetukset ovat kunnossa
    - erän ja erätauon pituus
    - kellon käyntisuunta on oikea (huom. pelikello käy alhaalta ylöspäin kaikissa muissa otteluissa pl. U20 SM, Mestis ja Liiga)
  - pelikellon toiminta
  - rangaistusten syöttäminen ja poistaminen
  - maalien syöttäminen
  - mahdollisen jatkoajan pituus (tauko ennen jatkoaikaa max 3 min, liigassa 2min)
- Mikäli ennen ottelua on alkulämmittely
  - käynnistää pelikellon käymään lämmittelyajan tai ottelun countdown -ajan alkaessa ja ilmoittaa äänimerkillä lämmittelyajan päättymisen (lämmittelyaikojen ja erätauojen pituudet valtakunnallisissa sarjoissa ([linkki taulukkoon](#)))
- ottelutapahtuman aikana
  - käynnistää pelikellon kiekon tiputtua jäähän ja pysäyttää pelikellon tuomarin vihellyksien mukaisesti
  - päivittää pelikelloon rangaistukset ja maalit
    - Mikäli rangaistuksen kärsii sijainen, tulostaululle rangaistuksen saajan numero
  - ilmoittaa kirjurille / reaaliaikaisen tulospalvelun tekijälle sekä kuuluttajalle pelatun ajan maalien ja rangaistusten yhteydessä
  - ilmoittaa kuuluttajalle erien viimeisten minuuttien lähestymisestä (10 s ennen)
    - 1. ja 2. erä viimeinen minuutti
    - 3. erä varsinaisen peliajan 2 viimeistä minuuttia
    - huom. jatkoajalla viimeistä minuuttia ei kuuluteta
  - käynnistää aikalisän (30 s) ajanoton ja ilmoittaa summerilla sen päättymisestä
    - huom. aikalisän ajanotto alkaa siitä, kun tuomari on sen ilmoittanut toimitsijoille

- Huolehtii erätauoilla sarjakohtaisten erätaukojen pituuksien mukaisesti, että joukkueille ja tuomareille ilmoitetaan (3 min ennen erätauon päättymistä, mikäli ottelussa on 10 min erätauco) erätaukojen päättymisestä. Myös rangaistusaition valvojat voivat ilmoittamisen hoitaa, mutta vastuu on pelikellon käyttäjällä. Huom. erätauon pituutta EI VOIDA pidentää joukkueiden toiveesta tai päätöksellä – erätauon pituuden tulee noudattaa sarjakohtaisesti määrättyjä pituuksia!
  - erätaukojen pituudet valtakunnallisissa sarjoissa ([linkki taulukkoon](#))

Pelijaan muuttaminen ottelun aikana

- peliaikaa korjataan ottelun aikana vain tuomarin päätöksellä
  - pelikello ei jostain syystä pysähdy vihellyksen jälkeen tai aloitustapahtuma uusitaan
    - Oikea peliaika tarkastetaan vara-ajan ottajalta (ns. pikkukellon käyttäjältä) ja mikäli tuomaristo ei pyydä korjaamaan oikeaa aikaa kelloon voidaan kelloa seisottaa kyseinen sekuntimäärä ennen käynnistämistä. Kuuluttaja kuuluttaa korjattavan ajan.
    - Huom.! mikäli kello on ollut pysähdyksissä pidemmän aikaa tai kyseisellä katkolla / aloituksen uusimisen yhteydessä määrätään rangaistuksia, tulee pelikello palauttaa oikeaan aikaan!
  - Mikäli peliaikaa joudutaan korjaamaan, niin tulee huomioida myös mahdollisten käynnissä olevien rangaistusten korjaaminen.
- Pelikellon käyttäjän on aina tiedettävä, montako sekuntia kello kävi.
- Opettele ja harjoittele pelikellon aikojen ja jäähyjen korjaaminen etukäteen!
- Kirjurin tehtävänä on ilmoittaa tuomaristolle, mikäli peliaikaa on tarve korjata.

Rangaistusten syöttäminen pelikelloon

- 2+2min rangaistus syötetään pelikelloon 4 min rangaistuksena, mikäli käytössä oleva pelikello sen mahdollistaa
- 5min ja 2min samalle pelaajalle: pelikelloon syötetään ensin 5 min rangaistus, koska se kärsitään ensin – 2 min rangaistus lähtee käyntiin vasta kun 5 min rangaistus on päättynyt (5 min rangaistus ei pääty koskaan vastustajan tehdessä maalin)
- 5 min ja 2 min ja 2 min eri pelaajille: 2 min rangaistukset syötetään ensin pelikelloon, 5 min rangaistus lähtee käyntiin vasta kun jompikumpi pienistä rangaistuksista päättyy (esim. vastustajan tehdessä maalin tai 2 min rangaistuksen päätyttyä)
- Kumoutuvia, käytös- ja pelirangaistuksia ei syötetä pelikelloon
- Maalivahdin kaksi eri rangaistusta voi käydä pelikellossa samanaikaisesti

Vara-ajanottaja (pikkukello)

Otteluissa peliaikaa on mitattava virallisen pelikellon lisäksi myös erillisellä varakellolla. Liigassa erillisen vara-ajanottajan tehtävä on pakollinen (tehtävät Liigaottelussa lueteltu erillisessä materiaalissa). Huom. Titun pelikelloa ei voida käyttää varakellona, sillä kirjuri voi joutua pysäyttämään kellon ottelun aikana tapahtumia korjattaessa tai ottelu voi ehtiä käynnistyä ennen kuin kirjuri on ehtinyt syöttää kaikki rangaistukset Tituun. Tämä tehtävä voidaan hoitaa myös toisen rangaistusaition valvojan toimesta. Ei ole suositeltavaa, että pelikellon käyttäjä toimisi myös varakellona.

- varusteina sekuntikello ja muistiinpanovälineet
- Ennen ottelua
  - tarkistaa sekuntikellon toiminnan
  - varmistaa, että sääntöjenmukaiset pelikiekot ovat toimitsija-aitiossa ennen peliä
- Ottelun aikana
  - käyttää varakelloa pelitapahtumien mukaisesti
  - huolehtii, että peliaika on yhteneväinen varsinaisen pelikellon kanssa

Kirjuri

- Kirjuri = reaaliaikaisen tulospalvelun (Titu) hoitaja tai käsipöytäkirjan pitäjä.
- Kirjuri on toimitsijoiden esimies.
- Huom. ottelutapahtumasta on oltava AINA täytetty ja allekirjoitettu pöytäkirja
- Ennen ottelua:
  - saapuu paikalle viimeistään tuntia (1h) ennen ilmoitettua pelin alkamisaikaa
  - varmistaa, että ottelun tuomaristo on paikalla
  - huolehtii, että hänellä on käytössä joukkueenjohtajien vahvistamat pelaajaluettelot
  - tarkastaa, että pöytäkirjassa / Titussa olevat pelaajat vastaavat toimitettuja listoja
    - Huom. Reaaliaikaisella tulospalvelussa tilastoitavissa otteluissa EI VOIDA lisätä pelaajia käsin tulostettavaan pöytäkirjaan – mikäli pelaajaa ei löydy tulospalvelusta on pelaaja jostain syystä edustuskelvoton, eikä voi näin ollen pelata ko. ottelussa!
  - mikäli ottelussa tehdään käsipöytäkirja:
    - Henkilöiden nimet merkitään muodossa: SUKUNIMI Etunimi
    - Rangaistusten syykoodit merkitään syykoodi numeroilla, ei lyhenteillä. Esim. kampitus = 21 (ei KAM)
    - pöytäkirjan esimerkki löytyy käsikirjan lopusta
- Ottelun aikana:
  - kirjaa ottelutapahtumat ensin apupaperille ja sen jälkeen pöytäkirjaan / Tituun
- Erätauoilla:
  - syöttää joukkueiden toimittamat maalien +/- pelaajat Naisten SM Liigassa
- Ottelun päätyttyä:
  - varmistaa, että pöytäkirja vastaa ottelun kulkua
  - mikäli tuomaristo haluaa tehdä korjauksia pöytäkirjaan, tulee TiTun tekijän syöttää korjaukset TiTuun ennen ottelun viimeistelyä
  - viimeistelee ottelutapahtumat TiTussa tuomariston allekirjoitettua sähköisesti pöytäkirjan

Ohjeita ja materiaaleja toimitsijoille

SJL:n Toimitsijat -sivusto ([linkki sivuille](#))

Suomi-Kiekko Akatemian Toimitsijakoulutus -osio ([linkki sivuille](#))

Reaaliaikaisen tulospalvelun (TiTu) ohjeet

- SJL:n tulospalveluohjeet ([linkki](#))
- Tilastointi- ja tulospalveluohjelman (TiTu) käyttöohje ([linkki](#))
- Sivustolta löytyy aina viimeisin versio ohjeista sekä tiedot päivityksistä sekä ohjeet useimmin esiintyviin ongelmiin ottelutapahtumien aikana

Rangaistusten lyhenteet ja syykoodit pöytäkirjassa ja TiTussa

- aakkosjärjestyksessä ([linkki](#))
- numerojärjestyksessä ([linkki](#))

Manuaalisen pöytäkirjan täyttömalli ja pöytäkirjapohjat

- mallipöytäkirja ([linkki](#))
- pöytäkirjapohja - pdf ([linkki](#))
- pöytäkirjapohja - excel ([linkki](#))
- pöytäkirjapohja Leijonaliiga ([linkki](#))
- Pöytäkirjapohja, kansainvälinen ([linkki](#))

Kuuluttaja

- Tulee paikalle hyvissä ajoin ennen ottelun alkua (viimeistään 30 min ennen ottelutapahtuman alkua), jotta ehtii tutustua kokoonpanoihin
- Tutustuu hallikohtaisiin turvallisuuskuulutuksiin
- Ennen ottelua
  - toivottaa yleisön ja vierasjoukkueen tervetulleeksi
  - kuuluttaa pelattavan ottelun sarjataso sekä joukkueiden kokoonpanot (vierasjoukkue ensin)
  - esittelee ottelun tuomariston
- Ottelun aikana
  - Jokaisen erän alussa varoittaa yleisöä katsomoon lentävistä kiekkoista, jollei varotusta informoida muulla tavalla (paikkakuntokohtaiset erot)
  - kuuluttaa ottelun viralliset ottelutapahtumat
    - maalintekijät ja syöttäjät
    - rangaistukset ja rangaistusten päättymiset
    - aikalisät
    - erien viimeiset minuutit (1. ja 2. erää jäljellä 1 minuutti, 3. erää jäljellä 2 minuuttia)
huom. Jatkoajalla ei kuuluteta viimeistä minuuttia)
  - kuuluttaa kaikki ottelun aikana tehtävät muutokset ja korjaukset
  - kuuluttaa tuomariston määräämät muut kuulutukset
  - kuuluttaa maalivahtien torjunnat
  - kuuluttaa mainoskatkot (sarjakohtaiset erot)
- Ottelun päätyttyä
  - kuuluttaa ottelun lopputuloksen
  - kiittää yleisöä, joukkueita, tuomaristoa sekä toimitsijoita
  - voi halutessaan kertoa kotijoukkueen seuraavasta kotiottelusta

Huomioitavaa otteluaikaisissa kuulutuksissa

- Myös kuuluttajan tulee olla puolueeton ja huolehtia, että myös vierasjoukkueiden kuulutukset hoidetaan asianmukaisesti
- Jos molemmille joukkueille tuomitaan samaan aikaan rangaistuksia, kuulutetaan vierasjoukkueen rangaistukset aina ensin
- Kuulutus ja musiikin soittaminen aikalisän aikana on kielletty
- Kuulutus ja musiikin soittaminen on kielletty, jos kentällä on loukkaantunut pelaaja
- Mainosten kuuluttaminen pelin käydessä on kielletty

SJL:n kuulutusohjeet

- kuulutusohjeisiin kotimaisissa peleissä ([Linkki](#))
- kuulutusohjeisiin kansainvälisissä peleissä ([Linkki](#))

Rangaistusaition valvoja

- Saapuu hyvissä ajoin ennen ottelua paikalle (viimeistään 30 min ennen ottelutapahtuman alkua)
- Tietää yleisimmät rangaistustapaukset
- Varustuksena muistiinpanovälineet
- Ennen ottelua
  - varmistaa rangaistusaition oven toiminnan
  - varmistaa, että viralliset pelikiekot ovat toimitsija-aitiossa
- Ottelun aikana
  - ilmoittaa rangaistusaitioon tulevan pelaajan numeron muille toimitsijoille
  - pitää tarvittaessa rangaistusaition luukku auki, kunnes kirjurilla ja pelikellonkäyttäjällä on selvää mitä rangaistuksia on annettu
  - kirjaa ylös rangaistusten alkamis- ja päättymisajat, rangaistujen pelaajien numerot ja mahdolliset kärsijät, rangaistusten syyt
  - sopii kellonkäyttäjän kanssa, kumpi kertoo kuuluttajalle rangaistuksen päättymisen lähestyvän (esim. 10 s ennen rangaistuksen päättymistä)
  - huolehtii, että rangaistut pelaajat pääsevät oikeassa järjestyksessä, oikea-aikaisesti takaisin peliin
  - on koko ajan selvillä rangaistusten kulusta ja siirrettyjen rangaistusten alkamisesta ja päättymisestä
    - kuka pääsee pois vastustajan maalista
  - jos pää-/linjatuomari on jäähyaition luukun takana rangaistuksen päättyessä varoittaa häntä koputtamalla pleksiin muutama sekunti ennen rangaistuksen päättymistä
  - huolehtii, että rangaistusaitiossa oleva pelaaja ei lähde rangaistusaitiosta, mikäli rangaistuksen päättymishetkellä kentällä on kiista käynnissä
  - laskee oman kenttäpäätynsä maalivahdin torjunnat (mikäli ottelussa ei tehdä sähköistä laukaisukarttaa) ja ilmoittaa ne kirjurille heti erän päätyttyä
    - sähköiset tilastot tehdään Liiga (automaattitilastot kaudesta 2022-2023 alkaen), Mestis, U20 SM-sarjan sekä Naisten Liigan otteluissa

- Maaotteluissa kirjaa oman kenttäpäätynsä joukkueen +/- pelaajat maalitilanteissa (mikäli ottelussa ei tehdä peliaikatilastointia)
- Ottelun päätyttyä
  - varmistaa, että rangaistusaitio jää siistiin kuntoon
  - varmistaa kirjurilta onko kaikki kunnossa ennen poistumista

Maalivahtien torjuntien laskeminen

- Maalivahtien torjuntien laskeminen
  - Pääsääntö: torjunta on tapahtuma, jossa maalivahti estää kiekon menemästä maaliin.
  - [linkki](#) SJL:n Laukaisu- ja torjuntamäärittelmä –ohjeeseen

Muut tehtävät ylemmillä sarjatasoilla

- Mestis, U20 SM, A- ja U20 maaottelut
  - Peliaikatilastointi
  - Sähköinen laukaisukartta ja aloitukset
- Naisten Liiga ja muut maaottelut
  - Sähköinen laukaisukartta ja aloitukset
  - maalien +/- tilastot
- Liiga
  - Ottelutapahtumien esimies (OTE)
  - Syöttäjien nimeäjä (SN)
  - Tekninen avustaja (TA)

*Liigan peliaika- ja laukaisukarttatilastot korvattiin automaattisilastoilla kauden 2022-2023 alussa.

Peliaikatilastointi

- Saapuu hyvissä ajoin ennen ottelua paikalle (viimeistään 60 min ennen ottelutapahtuman alkua)
- Varmistaa SJL:n tulospalvelusivustolta ([linkki](#)) onko ohjelmistoon tullut päivityksiä
- Kirjautuu omilla tiedoillaan tilastointiohjelmaan viimeistään 45 min ennen ottelutapahtuman alkua ja varmistaa tietokoneen toiminnan
- Ongelmatilanteissa pyrkii ratkaisemaan omatoimisesti ongelmat ennen ottelun alkua sekä ottelun aikana
- Pitää puhelimen saatavilla ottelun aikana sekä sen päätyttyä mahdollisia yhteydenottoja varten (esim. Titu)
- Ottelun aikana:
  - tekee sähköisesti joukkueen pelaajien jäällä oloajan seuranta erillisen ohjeen mukaisesti ([linkki](#))
  - kirjaa maalitilanteessa manuaalisesti paperille kentällä olleet pelaajat (+/- tilasto) ja varmistaa, että kyseiset pelaajat ovat samat kuin sähköisessä peliajan seurannassa

- tarkastaa tietojen vastaavuuden Titun tietojen kanssa erillisestä välilehdeltä (esim. maalintekoaika) ja tekee tarvittavat korjaukset
- korjaa omatoimisesti ottelun aikana havaitsemansa virheet
- lopettaa erän varmistettuaan, että tiedot näyttävät oikeilta (erän päättäminen päivittää viimeiset vaihdot tilastoihin)
- Ottelun päätyttyä
  - varmistaa, että tiedot ovat päivittyneet oikein Tituun ja tulospalvelusivustolle
  - varmistaa Titulta voiko päättää ottelun ja sulkea päätte

Sähköinen laukaisukartta ja aloitukset

- Saapuu hyvissä ajoin ennen ottelua paikalle (viimeistään 60 min ennen ottelutapahtuman alkua)
- Varmistaa SJL:n tulospalvelusivustolta ([linkki](#)) onko ohjelmistoon tullut päivityksiä
- Kirjautuu omilla tiedoillaan tilastointiohjelman viimeistään 45 min ennen ottelutapahtuman alkua ja varmistaa tietokoneen toiminnan
- Ongelmatilanteissa pyrkii ratkaisemaan omatoimisesti ongelmat ennen ottelun alkua sekä ottelun aikana
- Pitää puhelimen saatavilla ottelun aikana sekä sen päätytty mahdollisia yhteydenottoja varten (esim. Titu)
- Ottelun aikana:
  - ⊕ tekee sähköisesti laukaisutilastointia, aloitustilastointia
  - tarkastaa tietojen vastaavuuden Titun tietojen kanssa erillisestä välilehdeltä (esim. maalintekoaika ja maalintekijä) ja tekee tarvittavat korjaukset
  - korjaa omatoimisesti ottelun aikana havaitsemansa virheet
  - lopettaa erän varmistettuaan, että tiedot näyttävät oikeilta (erän päättäminen päivittää viimeiset vaihdot tilastoihin)
- Ottelun päätyttyä
  - varmistaa, että tiedot ovat päivittyneet oikein Tituun ja tulospalvelusivustolle
  - varmistaa Titulta voiko päättää ottelun ja sulkea päätte

Toimitsijamäärät eri sarjoissa

Viralliset toimitsijat

Seuraavat tuomarikortilliset toimitsijat ovat pakollisia sarjoittain:

Liiga	Kaikki toimitsijat, pois lukien kuuluttaja
Mestis	Sähköisen pöytäkirjan pitäjä (Titu), tulostaulun hoitaja / ajanottaja (pelikellon käyttäjä), rangaistusaition valvojat
U20SM	Sähköisen pöytäkirjan pitäjä (Titu) sekä vähintään yksi (1) muussa tehtävässä toimiva toimitsija (vähintään 2 tuomarikortillista toimitsijaa)
Suomi-Sarja, Suomen-Cup	Sähköisen pöytäkirjan pitäjä (Titu)
Maaottelut	Erillisen SJL:n ohjeen mukaiset toimitsijat

Muissa sarjoissa toimivat kaikissa toimitsijatehtävissä seuratoimitsijat, ellei sarjan järjestäjä toisin määrää.

Muissa sarjoissa kotijoukkueella on mahdollisuus tilata toimitsijoita paikalliselta erotuomarikerholta.

Tarvittavia sääntö- yms. linkkejä

- SJL:n tuomarisivuston Säännöt ja ohjeet ([linkki](#))
- Sääntökirjat
  - Sääntökirja Suomen Jääkiekkoliitto 2022-2023 (käytössä kaikissa SJL:n sarjoissa) ([linkki](#))
  - Liigassa sovellettavat erityyssäännöt (poikkeukset IIHF:n säännöistä) ([linkki](#))
  - IIHF Rule Book 2022-2023 (käytössä kaikissa kv-otteluissa) ([linkki](#))
- SJL:n Toimitsijasivuston ohjeita toimitsijoille ([linkki](#))
- Suomi-Kiekko Akatemian toimitsijakoulutus-osio ([linkki](#))
- Valtakunnallisten sarjojen lämmittelyaikojen, erien ja erätaukojen pituudet ([linkki](#))
- Kilpailusäännöt -sis. mm. juniorisäännöt ([linkki](#))
- Harraste- ja seniorisäännöt ([linkki](#))